

## Karel Havlíček Borovský (1821 – 1856): Tyrolské elegie (50. léta 19. století)

### Struktura zkoušky:

**I. Beletristický text:** A. Literární druh a žánr, umělecký směr / tvůrčí skupina, literárněhistorický kontext, údaje o autorovi ve vztahu k dílu;

B. 1. Doba a místo (děje); 2. Hlavní postavy a jejich charakteristika;

3. Námět, témata, hlavní motivy; 4. Zvláštnosti kompozice;

C. Jazykové zvláštnosti a kulturní souvislosti.

### I.

na habeas corpus tuze zvyklý –  
on je Angličan.

Svit', měsíčku, polehoučku  
skrz ten hustý mrak;  
jak pak se ti Brixen líbí? –  
Neškared' se tak!

Hloupá jízda, milý brachu,  
když se neví kam:  
veselé ty trubky postilionů  
jsou jen bídný klam.

Nepospíchej, pozastav se,  
nechod' ještě spat,  
bych s tebou jen chvilinku moh'  
diškurýrovat.

Všude kolomaz a všude  
přepřahovali:  
kdybyste radš ve Vídni přepřáhli  
a namazali! –

Nejsem zdejší, můj měsíčku!  
toť znáš podle křiku;  
neutíkej, nejsem treu und bieder,  
jsem zde jen ve cviku.

Hory, skály ohromnější ještě,  
než jest hloupost mezi národy,  
vedle cesty propast bezedná jak  
drška armády.

### II.

Jsemť já z kraje muzikantů,  
na pozoun jsem hrál,  
a ten pořád ty Vídenské pány  
ze sna burcoval. (...)

Temná noc jak naše svatá církev  
a my jedem s kopce jako mžik;  
darmo křičí Deder: „Drž koně!“ –  
prázdný je kozlík.

By se po svých těžkých prácech  
hodně vyspali,  
jednou v noci kočár policajtů  
pro mne poslali.

„Metejme los!“ pravím, „mezi námi  
musí někdo velký hříšník být,  
a ten k usmíření nebes musí  
z vozu vyskočit.“

Od všech z Vídne pozdravení,  
pan Bach je líbá,  
jsou-li prej zdrav, a tuhleto psaní  
po nás posílá.“ –

Jen to vyřknu, ejhle, policajti  
ani svědomí nezpytovali,  
a kajicně vyrazivše dvířka,  
z vozu vyskákali. –

Já jsem i na lačný život  
vždycky zdvořilý:  
„Odpust', slavná císařská kommissee,  
že jsem v košili!“

Ach, ty světe, obrácený světe!  
Vzhůru nohami ve šarpě leží stráž,  
ale s panem delikventem samým  
kluše ekvipáž!

Ale Džok, můj černý buldog,  
ten je grobián,

Ach, ty vládo, převrácená vládo!  
Národy na šňůrce vodit chceš,  
ale čtyřmi koňmi na opratích  
vládnout nemůžeš! – –

